

Reglur Akureyrarbæjar um fjárhagsaðstoð

Efnisyfirlit

I. Kafli.....	3
Markmið, skilgreiningar og ábyrgð	3
1. gr.	3
2. gr.	3
3. gr.	3
4. gr. - Form fjárhagsaðstoðar.....	4
5. gr.	4
II. Kafli.....	4
Umsóknir og málsmeðferð.....	4
6. gr. - Umsóknir og fylgigögn	4
7. gr. - Könnun á aðstæðum.....	6
8. gr. - Varðveisla gagna, trúnaður og aðgangur að gögnum.....	6
9. gr. - Rannsóknarskylda	6
10. gr. - Upplýsingaskylda	6
11. gr. - Leiðbeiningar til umsækjanda	6
12. gr. - Samþykkt aðstoð og tímamörk.....	7
13. gr. - Rökstuðningur synjunar	7
14. gr. - Rangar/villandi upplýsingar	7
15. gr. - Málskot til velferðarráðs	7
16. gr. - Málskot til úrskurðarnefndar	7
17. gr. - Endurupptaka máls	8
III. Kafli	8
Réttur til fjárhagsaðstoðar.....	8
18. gr. - Upphæðir fjárhagsaðstoðar	8
19. gr. - Skerðing fjárhagsaðstoðar	8
20. gr. - Tekjur umsækjanda/maka	9
21. gr. - Eignir umsækjanda/maka	9
22. gr. - Kostnaður vegna húsnæðis.....	9
23. gr. - Atvinnurekendur, sjálfstætt starfandi einstaklingar, hlutastörf	10
24. gr. - Mat á tekjum bænda.....	10
IV. Kafli.....	10
Heimildir vegna sérstakra aðstæðna	10
25. gr. - Aðstoð við einstaklinga yngri en átján ára	10
26. gr. - Námsaðstoð	10

Fjölskyldusvið Akureyrarbæjar 2019

27. gr. - Námskostnaður barna í skóla fjarri heimabyggð.....	11
28. gr. - Húsbúnaðarstyrkur/lán	11
29. gr. - Greiðsla sérfræðiaðstoðar.....	11
30. gr. - Útfararstyrkir/lán.....	11
31. gr. - Áfallaaðstoð	12
32. gr. - Lán til fyrirframgreiðslu húsaleigu og tryggingar.....	12
33. gr. - Lán/styrkur vegna sérstakra erfiðleika	12
34. gr. - Sérstök aðstoð til foreldra vegna barna á þeirra framfæri	13
35. gr. - Sérstök aðstoð vegna endurhæfingar og virkni	13
36. gr. - Desemberstyrkur	14
V. Kafli	14
Gildistími	14
37. gr.	14

Reglur Akureyrarbæjar um fjárhagsaðstoð¹

I. Kafli Markmið, skilgreiningar og ábyrgð

1. gr.

Hverjum manni er skylt að framfæra sjálfan sig, maka sinn og börn yngri en 18 ára. Sveitarfélag skal tryggja að íbúar geti þetta, enda sé það ekki í verkahring annarra aðila svo sem almannatrygginga, atvinnuleysistrygginga, lífeyrissjóða eða sjúkrasjóða stéttarféлага.

Markmið fjárhagsaðstoðar fjölskyldusviðs Akureyrarbæjar er að tryggja að íbúar bæjarins geti séð fyrir sér og sínum með því að veita þeim þá fjárhaglegu aðstoð sem nauðsyn krefur. Fjárhagsaðstoð skal veitt íbúum í tímabundnum erfiðleikum og er aðstoð til að mæta grunnþörfum.

Þjónustan miðar að því að styrkja íbúa til sjálfshjálpar og koma í veg fyrir að einstaklingar og fjölskyldur komist í þá aðstöðu að geta ekki ráðið fram út málum sínum sjálf.

2. gr.

Fjárhagsaðstoð er veitt einstaklingum og fjölskyldum sem eiga lögheimili í Akureyrarbæ í þeim tilgangi að tryggja fjárhagslegt og félagslegt öryggi:

- a. Þegar einstaklingar hafa ónógar tekjur sér til framfærslu og geta ekki séð sér og sínum farborða.
- b. Vegna sérstakra aðstæðna, m.a. vegna heimilisstofnunar, náms eða óvæntra aðstæðna, sbr. IV. kafli reglna þessara.

Gefa skal sérstakan gaum að fjárhagslegum og félagslegum aðstæðum barnafjölskyldna og meta sérstaklega þarfir barna vegna þátttöku þeirra í þroskavænlegu félagsstarfi.

Fjárhagsaðstoð skal veitt í eðlilegum tengslum við önnur úrræði fjölskyldusviðs, svo sem ráðgjöf, leiðbeiningar og virkni. Við meðferð og vinnslu umsókna ber að sýna umsækjanda fyllstu virðingu og gæta trúnaðar um málefni hans.

3. gr.

Fjárhagsaðstoð skal öðru jöfnu greidd einn mánuð í senn og skulu ákvarðanir um aðstoð að jafnaði ekki ná yfir lengra tímabil en þrjá mánuði. Aðstæður þeirra sem hafa fengið

---

¹ Reglur þessar byggja á lögum um félagsþjónustu sveitarfélaga, nr. 40/1991, með síðari breytingum og um málsmeðferð á reglum þessum gilda stjórnarsýslulög nr. 30/1993

fjárhagsaðstoð í 3 mánuði samfelld skulu kannaðar sérstaklega og félagslegri ráðgjöf beitt ásamt öðrum viðeigandi úrræðum.

Fjárhagsaðstoð er aldrei veitt lengra aftur í tímann en fjóra mánuði frá því að umsókn var lögð fram. Rökstuddar ástæður verða að réttlæta aðstoð aftur í tímann og verður skilyrðum fjárhagsaðstoðar að vera fullnægt.

4. gr. - Form fjárhagsaðstoðar

Fjárhagsaðstoð skal að jafnaði veitt sem styrkur. Fjárhagsaðstoð er einungis veitt sem lán óski umsækjandi þess eða könnun á aðstæðum leiðir í ljós að eðlilegt sé að gera kröfur um endurgreiðslur með tilliti til eigna og framtíðartekna.

Skilyrði fyrir fjárhagsaðstoð í formi láns er að umsækjandinn heimili að endurgreiðslan verði dregin út af bankareikningi hans.

Ef veita á fjárhagsaðstoð sem lán og fyrir liggur að umsækjandi er þegar með eldra lán hjá fjölskyldusviði skal gera eldra lánið upp eða sameina það nýrri lánveitingu. Skilyrði er að umsækjandi veiti skriflegt samþykki fyrir reglulegri skuldfærslu fyrir afborgunum lánsins af reikningi sínum. Ef um lán er að ræða vegna húsaleigu eða tryggingargjalds skal lánið að öllu jöfnu endurgreiðast með húsnæðisstuðningi. Framfærslulán skulu endurgreiðast í einni greiðslu þegar lántaki fær þær tekjur sem von er á, t.d. frá Tryggingarstofnun ríkisins og öðrum sambærilegum stofnunum.

Framfærslulán er óheimilt að veita lengur en 3 mánuði samfelld.

Aðstæður þeirra sem hafa fengið fjárhagsaðstoð í 6 mánuði samfelld skulu kannaðar sérstaklega og félagslegri ráðgjöf beitt ásamt öðrum viðeigandi úrræðum.

5. gr.

Velferðarráð er stjórnarnefnd fjölskyldusviðs í umboði bæjarstjórnar.

Fjölskyldusvið sér um framkvæmd fjárhagsaðstoðar og er heimilt að afgreiða einstakar umsóknir samkvæmt reglum þessum.

Ákvarðanir um synjun fjárhagsaðstoðar verður skotið til velferðarráðs og eftir atvikum ákvörðunum velferðarráðs til úrskurðarnefndar velferðarmála, sbr. 15. og 16. gr. reglna þessara.

II. Kafli

Umsóknir og málsmeðferð

6. gr. - Umsóknir og fylgigögn

Við mat á beiðnum um fjárhagsaðstoð skulu ætíð liggja fyrir eftirtalin gögn:

- a. Umsókn undirrituð af umsækjanda eða talsmanni hans skv. formlegu umboði, þar sem m.a. koma fram upplýsingar um lögheimili, sambúðarstöðu, húsnæðisaðstæður og ástæður umsóknar.

- b. Skattframtal, álagningarseðill, staðgreiðsluskrá umsækjanda og launa- og/eða greiðsluseðla fyrir tvo síðustu mánuði og þegar við á greiðsluáætlun frá Tryggingastofnun ríkisins og/eða Fæðingarorlofssjóði. Skila skal sömu upplýsingum fyrir sambúðaraðila. Einnig ber að skila skattframtali og eignayfirlýsingu frá ríkisfangslandi hafi viðkomandi eða sambúðaraðili búið erlendis á yfirstandandi ári eða síðasta tekjuári.
- c. Upplýsingar um tekjur og eignir, þ.m.t. greiðslur frá Tryggingastofnun ríkisins, innlendum og erlendum lífeyrissjóðum, Atvinnuleysistryggingasjóði, sjúkrasjóðum stéttarfélaga, Sjúkratryggingum Íslands eða öðrum aðilum, innanlands eða erlendis. Einnig yfirlit um innistæður í bönkum, sparisjóðum eða öðrum fjármálastofnunum. Þá skal eftir atvikum liggja fyrir upplýsingar um lánehæfismat og skuldastöðu frá Creditinfo, einnig skv. kafla IV. í reglum þessum.

Heimilt er að víkja frá framangreindum kröfum um framlagningu gagna ef um rökstutt neyðartilvik er að ræða.

Í þeim tilvikum sem umsækjandi er atvinnulaus skal hann framvísa staðfestingu á nýskráningu hjá Vinnumálastofnun er staðfestir atvinnuleysi. Jafnframt skal umsækjandi framvísa staðfestingum á umsóknum um störf. Umsækjandi skal að lágmarki sækja um eitt starf í viku. Ef um veikindi er að ræða skal umsækjandi framvísa læknisvottorði. Almennt gilda læknisvottorð að hámarki í þrjú mánuði frá dagsetningu vottorðs, sbr. 1. mgr. 3. gr. reglna þessara.

Erlendum ríkisborgurum ríkis innan EES ber að framvísa staðfestingu á lögheimilisskráningu.

Í þeim tilvikum sem umsækjandi er erlendur ríkisborgari utan EES ber honum að framvísa skírteini um dvalarleyfi og staðfestingu á lögheimilisskráningu.

Umsækjandi sem hefur fengið dvalarleyfi á þeim forsendum að skyldur aðili ábyrgist framfærslu hans á að jafnaði ekki rétt til fjárhagsaðstoðar.

Beri umsókn og fylgigögn hennar ekki með sér nauðsynlegar upplýsingar um framangreind atriði, skal starfsmaður tilkynna umsækjanda um hvaða gögn skorti og hvaða afleiðingar slíkt geti haft. Jafnframt skal leiðbeina umsækjanda hvert hann skuli leita til að afla viðkomandi gagna eða til að fá nánari upplýsingar um réttarstöðu sína, sbr. 11. gr. þessara reglna.

Starfsmaður skal gera umsækjanda grein fyrir forsendum og markmiðum fjárhagsaðstoðar vegna hvernar umsóknar. Öflun gagna og upplýsinga skal unnin í samvinnu við umsækjanda. Við meðferð umsóknar og ákvarðanatöku skal leitast við að hafa samvinnu og samráð við umsækjanda eftir því sem unnt er, að öðrum kosti umboðsmann hans ef við á. Umboðsmaður skal framvísa skriflegu umboði.

7. gr. - Könnun á aðstæðum.

Kanna skal aðstæður umsækjanda svo fljótt sem unnt er eftir að umsókn um fjárhagsaðstoð hefur borist. Sama á við ef fjölskyldusviði berast upplýsingar um nauðsyn á aðstoð með öðrum hætti.

Fjölskyldusvið skal taka ákvörðun í máli svo fljótt sem unnt er og sjá jafnframt til þess að mál sé nægjanlega upplýst áður en ákvörðun er tekin.

8. gr. - Varðveisla gagna, trúnaður og aðgangur að gögnum

Málgögn er varða persónulega hagi einstaklinga skulu varðveitt með tryggilegum hætti. Hafi starfsmenn kynnst einkahögum umsækjanda eða annarra í starfi sínu er þeim óheimilt að fjalla um þau mál við óviðkomandi nema að fengnu samþykki viðkomandi.

Umsækjandi á rétt á að kynna sér upplýsingar úr skráðum gögnum sem varða mál hans að svo miklu leyti sem það stangast ekki á við trúnað gagnvart öðrum.

9. gr. - Rannsóknarskylda

Starfsmaður skal, ef þörf krefur, afla frekari upplýsinga um tekjur, eignir og réttindi umsækjanda, svo sem hjá skattayfirvöldum, atvinnurekendum, Tryggingastofnun ríkisins, lífeyrissjóðum, stéttarfélögum, Sjúkratryggingum Íslands, Atvinnuleysistryggingasjóði og Fæðingarorlofssjóði. Einnig skal afla upplýsinga um önnur atriði, t.d. félagslegar aðstæður, eftir því sem umsókn gefur tilefni til.

10. gr. - Upplýsingaskylda

Skylt er að veita starfsmanni hverjar þær upplýsingar sem máli skipta vegna umsóknar um fjárhagsaðstoð.

Neiti umsækjandi eða maki hans að veita upplýsingar um aðstæður sínar, þ.m.t. fjárhag, eignir og annað sem varðar umsókn stöðvast afgreiðsla umsóknar.

11. gr. - Leiðbeiningar til umsækjanda

Við afgreiðslu umsóknar skal starfsmaður veita umsækjanda almennar upplýsingar um rétt sem hann kann að eiga annars staðar, t.d. hjá Tryggingastofnun ríkisins, Vinnumálastofnun, stéttarfélögum, Sjúkratryggingum Íslands, lífeyrissjóðum, Fæðingarorlofssjóði, Lánasjóði íslenskra námsmanna eða tryggingarfélögum. Leiðbeina skal umsækjanda um hvert hann skuli leita til að fá nánari upplýsingar um réttarstöðu sína og ákvarðanir þar um eða eftir atvikum framsenda erindið með upplýstu samþykki hans til viðkomandi stofnunar og tilkynna umsækjanda um þá ákvörðun.

Starfsmaður skal eftir atvikum hafa samvinnu við aðra opinbera aðila á sviði félagsþjónustu um skipulag þjónustu og málefni einstaklinga sem fá fjárhagsaðstoð, allt í samræmi við lög um persónuvernd og vinnslu persónuupplýsinga nr. 90/2018.

12. gr. - Samþykkt aðstoð og tímamörk

Réttur til fjárhagsaðstoðar skapast í þeim mánuði sem sótt er um aðstoð og er að jafnaði um eftir á greiðslur að ræða. Ekki er skylt að veita fjárhagsaðstoð lengra aftur í tímann en fjóra mánuði frá því að umsókn er lögð fram. Rökstuddar ástæður verða að réttlæta slíka aðstoð og verður skilyrðum fjárhagsaðstoðar að vera fullnægt allt það tímabil sem sótt er um.

Fjárhagsaðstoð skal að öllu jöfnu vera greidd einn mánuð í senn og skulu ákvarðanir um aðstoð að jafnaði ekki ná yfir lengra tímabil en þrjá mánuði. Að þeim tíma liðnum skal mál einstaklings skoðað sérstaklega með tilliti til þarfa hans fyrir frekari fjárhagsaðstoð og annars konar ráðgjöf og stuðning. Í slíkum tilvikum skal gerð áætlun um frekari meðferð máls og ef við á, vísa því m.a. til Umboðsmanns skuldara.

Í þeim tilvikum þegar einstaklingur fær jafnframt bætur frá Tryggingastofnun ríkisins og ljóst er að aðstæður hans muni ekki breytast, er heimilt að samþykkja aðstoð í sex mánuði í senn. Gildistími fjárhagsaðstoðar skv. IV. kafla reglna þessa um sérstakar aðstæður, eru þrjú mánuðir.

13. gr. - Rökstuðningur synjunar

Sé umsókn hafnað fær umsækjandi skriflegar upplýsingar þar sem forsendur synjunar eru tilgreindar með vísan til viðeigandi greinar fjárhagsaðstoðarreglna.

Umsækjanda skal leiðbeint um málskotsheimildir og heimild hans til þess fá ákvörðunina rökstudda um leið og honum er tilkynnt um slíka ákvörðun.

14. gr. - Rangar/villandi upplýsingar

Fjárhagsaðstoð veitt á grundvelli rangra eða villandi upplýsinga af hendi umsækjanda er endurkræf.

Hafi umsækjanda verið greidd hærrí fjárhagsaðstoð en vera bar samkvæmt reglum þessum getur Fjölskyldusvið endurkrafið viðkomandi eftir almennum reglum kröfuréttar.

Liggi fyrir að ofgreiðslu megi rekja til rangra eða villandi upplýsinga umsækjanda er heimilt að draga upphæðina frá fjárhagsaðstoð sem umsækjandi kynni að öðlast rétt til síðar. Þó verður að gæta þess að ekki verði gengið lengra en svo við skuldajöfnuð að umsækjandi geti áfram séð fyrir sér og sínum.

15. gr. - Málskot til velferðarráðs

Synjun um fjárhagsaðstoð má skjóta til velferðarráðs Akureyrarbæjar, Glerárgötu 26. Skal það gert skriflega og eigi síðar en fjórum vikum eftir að viðkomandi barst vitneskja um ákvörðun.

16. gr. - Málskot til úrskurðarnefndar

Ákvörðun velferðarráðs má skjóta til úrskurðarnefndar velferðarmála. Skal það gert innan þriggja mánaða frá því að umsækjanda barst vitneskja um ákvörðun. Málskot frestar að jafnaði ekki framkvæmd hinnar kærðu ákvörðunar.

17. gr. - Endurupptaka máls

Umsækjandi getur óskað þess að mál sé tekið til meðferðar á ný ef afgreiðsla velferðarráðs á umsókn hans hefur byggst á ófullnægjandi eða röngum upplýsingum um málsatvik eða ákvörðun hefur byggst á atvikum sem breyst hafa verulega frá því að ákvörðun var tekin. Beiðni um endurupptöku skal beina til bæjarráðs, innan 3ja mánaða frá birtingu ákvörðunar.

Meti bæjarráð að lagaleg skilyrði séu fyrir hendi, er erindi um endurupptöku vísað til velferðarráðs til málsmeðferðar. Efnisatriði máls skulu ekki lögð fyrir bæjarráð.

III. Kafli

Réttur til fjárhagsaðstoðar

18. gr. - Upphæðir fjárhagsaðstoðar

Framfærslugrunnur tekur mið af útgjöldum vegna daglegs heimilishalds og miðast við grunnfjárhæð kr. 180.000,-. Upphæðir fjárhagsaðstoðar eru eftirfarandi:

- Framfærslugrunnur einstaklinga 18 ára og eldri sem sannanlega reka eigið heimili er á kvarðanum 1,0 eða kr. 180.000,-. Með rekstri eigin heimilis er átt við þær aðstæður þegar viðkomandi býr í eigin húsnæði eða leigir húsnæði og leggur fram þinglýstan húsaleigusamning því til staðfestingar.
- Framfærslugrunnur einstaklinga 18 ára og eldri sem búa með öðrum, hvort sem það er hjá foreldrum, ættingjum eða öðrum aðilum og nýtur hagræðis að því, leigja húsnæði án þinglýsts leigusamnings, eða hafa ekki aðgang að húsnæði er á kvarðanum 0,5 eða kr. 90.000,-.
- Framfærslugrunnur einstaklinga sem eru inniliggjandi á sjúkrastofnun eða í áfengis- eða vímuefnaeðferð samsvarar upphæð vasapeninga (ráðstöfunarfé) eins og hún er skilgreind hjá Tryggingastofnun ríkisins hverju sinni eða kr. 74.477,- 1. janúar 2019. Heimilt er að greiða húsaleigu/dvalargjald á meðan inniliggjandi meðferð varir. Hámarksaðstoð á mánuði fer þó aldrei yfir framfærslugrunn á kvarða 1,0.
- Framfærslugrunnur hjóna og fólks í sambúð er á kvarðanum 1,6 eða kr. 288.000,-.

Frá upphæð fjárhagsaðstoðar dragast skattskyldar tekjur sbr. 20. gr. í reglum þessum. Upphæð fjárhagsaðstoðar er óháð því hvort barn eða börn búi á heimilinu. Undantekning er þegar umsækjandi hefur ekki fengið meðlag og er með skertar barnabætur í kjölfar skilnaðar/sambúðarslita og skal þá tekið tillit til skerðingarinnar við mat á fjárþörf.

Aðstoð við námsmenn fer eftir ákvæðum 26. og 27. gr. í reglum þessum.

19. gr. - Skerðing fjárhagsaðstoðar

Hafni einstaklingur vinnu eða vinnumarkaðsúræðum, hefur verið settur á bið hjá Vinnumálastofnun, hefur fyrirgert rétti sínum til atvinnuleysisbóta eða hefur ekki sinnt

Virðri atvinnuleit með sannanlegum hætti skal fjárhagsaðstoð skerðast um helming þann sama mánuð og mánuðinn þar á eftir. Heimilt er í sérstökum tilvikum að greiða húsaleigu í að hámarki 2 mánuði á meðan bið varir. Hámarksaðstoð á mánuði fer þó aldrei yfir fjárhæð framfærslustyrks skv. 18. gr. reglna þessara.

Ef einstaklingur hefur þegið fjárhagsaðstoð í 3 mánuði á 12 mánaða tímabili skal gera samning um félagslega ráðgjöf sem hefur hjálp til sjálfshjálpar að markmiði. Hafni viðkomandi slíku er heimilt að lækka fjárhagsaðstoð um helming, eða henni verður hætt, enda liggi fyrir rökstuddar ástæður af hálfu stofnunarinnar.

20. gr. - Tekjur umsækjanda/maka

Allar tekjur einstaklings og sambúðaraðila í þeim mánuði sem sótt er um koma til frádráttar við ákvörðun um upphæð fjárhagsaðstoðar og einnig tekjur mánuðinn á undan ef tekjur þann mánuð eru hærri en kr. 300.000,-. Þetta tekjuviðmið á ekki við þegar einstaklingur ber sannanlega ekki húsnæðiskostnað. Í þeim tilvikum koma allar tekjur í umsóknarmánuði og mánuðinum á undan til frádráttar við ákvörðun upphæðar fjárhagsaðstoðar.

Með tekjum er átt við allar innlendar og erlendar skattskyldar tekjur einstaklings og sambúðaraðila s.s. atvinnutekjur, aðrar skattskyldar tekjur; greiðslur frá Tryggingastofnun ríkisins, Sjúkratryggingum Íslands eða sjúkrasjóðum stéttarfélaganna, greiðslur úr lífeyrissjóðum, atvinnuleysisbætur, leigutekjur, verktakagreiðslur, greiðslur úr Fæðingarorlofssjóði, mæðra- og fedralaun og framlag til menntunar eða starfsþjálfunar samkvæmt 62. gr. barnalaga nr. 76/2003 sem ungmenni 18-20 ára kunna að fá.

Greiðslur vegna barna, húsnæðisbætur, sérstakur húsnæðisstuðningur og vaxtabætur reiknast ekki til tekna.

21. gr. - Eignir umsækjanda/maka

Eigi umsækjandi, maki hans eða sambúðaraðili peningalegar eignir eða aðrar eignir umfram íbúðarhúsnæði sem umsækjandi býr í og eina fjölskyldubifreið, eða hafi hann nýlega selt eignir sínar, skal umsækjanda vísað á lánafyrirgreiðslu banka og sparisjóða þó að tekjur viðkomandi séu undir viðmiðunarmörkum.

Heimilt er að veita fjárhagsaðstoð í formi láns ef umfram eignir eru settar í sölu og framvísað staðfestingu þess efnis. Lán kemur til endurgreiðslu við sölu umframeigna.

22. gr. - Kostnaður vegna húsnæðis

Við afgreiðslu fjárhagsaðstoðar er gert ráð fyrir að kostnaði umsækjanda vegna húsnæðis verði mætt með greiðslum húsnæðis- eða vaxtabóta og hluta af framfærslugrunni.

23. gr. - Atvinnurekendur, sjálfstætt starfandi einstaklingar, hlutastörf

Atvinnurekandi eða sjálfstætt starfandi einstaklingur á kost á fjárhagsaðstoð hafi hann hætt rekstri og lokað vsk-númeri auk þess að hafa leitað réttar síns til atvinnuleysisbóta í samræmi við ákvæði laga nr. 54/2006 um atvinnuleysistryggingar.

Sé umsækjandi í hlutastarfi með tekjur undir grunnfjárhæð skal gerð krafa um að viðkomandi skrái sig hjá Vinnumálastofnun og óski eftir fullu starfi.

24. gr. - Mat á tekjum bænda.

Stundi umsækjandi búrekstur skal mat á tekjum byggt á skattframtali síðasta árs vegna umsókna sem berast fyrir 1. júlí, en með umsóknum sem berast síðar skal einnig fylgja rekstrar- og efnahagsyfirlit uppfært til 30. júní sl. Þá liggja einnig fyrir greiðslumark búsins, breytingar á bústofni, yfirlit yfir eignir og skuldir aðrar en þær er tengjast viðkomandi rekstri, auk tekna utan bús undanfarna tvo mánuði. Fjárhagsaðstoð skal miða við framfærslugrunn sbr. 18. gr. í reglum þessum.

IV. Kafli

Heimildir vegna sérstakra aðstæðna

25. gr. - Aðstoð við einstaklinga yngri en átján ára

Einstaklingur yngri en 18 ára á ekki rétt á fjárhagsaðstoð í eigin nafni.

26. gr. - Námsaðstoð

Einstaklingur sem stundar lánshæft nám nýtur ekki fjárhagsaðstoðar til framfærslu.

Heimilt er að veita einstaklingi styrk eða lán til náms sem ekki hefur lokið grunnskóla eða framhaldsskóla vegna mikilla félagslegra erfiðleika.

Heimildin á við þegar einstaklingur er atvinnulaus án bótaréttar eða hefur haft skattskyldar tekjur sem eru lægri en grunnfjárhæð fjárhagsaðstoðar undanfarna þrjá mánuði.

Aðstoð vegna náms skal miðast við grunnupphæð fjárhagsaðstoðar skv. 18. gr. Tekjur einstaklings koma til frádráttar, sbr. 20. gr. þ.m.t. menntunarframlag og/eða barnalífeyrir vegna náms milli 18 ára og tvítugs sem einstaklingi er heimilt að sækja um hjá sýslumanni uppfylli hann skilyrði til þess.

Heimilt er að veita styrk vegna bókakostnaðar og skólagjalda að hámarki kr. 60.000,-.

Ákvarðanir samkvæmt þessu ákvæði skulu teknar fyrir hverja önn. Forsenda námsaðstoðar er að námsmaður sýni fram á eðlilega skólasókn og námsframvindu skv. reglum viðkomandi skóla. Að öðrum kosti fellur fjárhagsaðstoð niður.

Við ákvörðun um beitingu heimildar til að veita fjárhagsaðstoð vegna náms ber að taka mið af því fjármagni sem ætlað er til slíkrar aðstoðar í fjárhagsáætlun hverju sinni.

27. gr. - Námskostnaður barna í skóla fjarri heimabyggð.

Ef sérstök meðferðar og /eða stuðningssjónarmið mæla með því, er heimilt að taka sérstakt tillit til námskostnaðar barna tekjulágra foreldra sem ekki geta sótt framhaldsskóla í heimabyggð. Við mat á fjárförf skal taka mið af aðstöðum fjölskyldu, m.a. fjárhag hennar og fjarlægð skóla frá heimili. Skilyrði fyrir aðstoð vegna náms barna fjarri heimabyggð er, að sótt hafi verið um námsstyrk samkvæmt lögum um námsstyrki nr. 79/2003 og fjárförf síðan metin að teknu tilliti til námsstyrksins.

28. gr. - Húsbúnaðarstyrkur/lán

Húsbúnaðarstyrkur/lán má veita þeim einstaklingum sem eru eignalausir, eiga í miklum félagslegum erfiðleikum og með tekjur á viðmiðunarmörkum sem eru að hefja búskap.

Húsbúnaðarstyrkur getur að hámarki orðið kr. 150.000,- og greiðist að jafnaði aðeins í eitt skipti.

29. gr. - Greiðsla sérfræðiaðstoðar

A. Lán eða styrkur til greiðslu tannlækninga.

Heimilt er undir sérstökum kringumstæðum, að veita einstaklingi sem hefur tekjur á eða undir viðmiðunarmörkum undanfarna 6 mánuði lán eða styrk til nauðsynlegra tannlækninga.

Hámark aðstoðar skal vera kr. 80.000,- á 12 mánaða tímabili. Með umsókn skal fylgja kostnaðaráætlun tannlæknis.

B. Lán eða styrkur til greiðslu viðtala hjá sérfræðingum.

Heimilt er að veita einstaklingi sem hefur verið með skattskyldar tekjur á eða undir viðmiðunarmörkum fjárhagsaðstoðar og á við verulega erfiðleika að etja lán eða styrk til niðurgreiðslu viðtala hjá viðurkenndum fagaðilum. Heimildin skal bundin samningi um félagslega ráðgjöf eða stuðningsvinnu og þá aðeins ef:

- a. Einstaklingur hefur mátt búa við mikla félagslega erfiðleika til lengri tíma.
- b. Þegar einstaklingur eða fjölskylda hefur orðið fyrir alvarlegum áföllum, svo sem skyndilegum ástvinamissi eða alvarlegu ofbeldi.

Að jafnaði skal veita aðstoð að hámarki fimm skipti í senn og að hámarki tíu skipti á ári. Heimilt er að kalla eftir umsögn fagaðila og meta þörf fyrir frekari aðstoð.

30. gr. - Útfararstyrkir/lán

Heimilt er að veita lán eða styrk vegna útfarar þegar sannreynt hefur verið að dánarbú getur ekki kostað útför hins látna.

Eftirfarandi gögn þurfa að fylgja umsókn um útfararstyrk:

- a. Staðfest ljósrit af skattframtali hins látna og útprentun úr staðgreiðsluskrá Ríkisskattstjóra.

- b. Staðfesting frá stéttarfélagi um rétt til útfararstyrks. Styrkur frá stéttarfélagi kemur til frádráttar frá aðstoð fjölskyldusviðs.
- c. Tilkynning sýslumanns um skiptalok á grundvelli eignayfirlýsingar, sbr. 25. gr. laga um skipti á dánarbúum o.fl. nr. 20/1991, eða einkaskiptaleyfi útgefið af sýslumanni til erfingja skv. 31. gr. og sbr. 28. gr. sömu laga.

Heimilt er að veita eftirlifandi maka lán eða styrk vegna útfarar þegar eignir dánarbús hrökkva ekki til og eignir eftirlifandi maka eru ekki umfram íbúðarhúsnæði sem umsækjandi býr í og eina fjölskyldubifreið, sbr. 21. gr. reglna þessara.

Hámark aðstoðar er kr. 250.000,-.

31. gr. - Áfallaaðstoð

Einstaklingur með skattskyldar tekjur skv. lágmarkslaunum kjarasamninga eða lægri og verður fyrir skyndilegum eignamissi vegna bruna, veikinda eða annarra áfalla á kost á láni eða styrk, allt að kr. 200.000,-. Sama gildir ef rýma þarf húsnæði umsækjanda af heilbrigðisástæðum.

Hafi umsækjandi tryggingu sem líklegt er að bæti tjónið skal aðstoð veitt með láni sem endurgreiðist þegar tryggingafélag hefur innt bótagreiðslu af hendi.

32. gr. - Lán til fyrirframgreiðslu húsaleigu og tryggingar

Heimilt er að veita einstaklingi lán til fyrirframgreiðslu húsaleigu sem hefur tekjur á eða undir viðmiðunarmörkum um fjárhagsaðstoð. Skila ber upplýsingum um lánshæfismat og skuldastöðuyfirlit frá Creditinfo ásamt staðfestingu frá viðskiptabanka um fyrirgreiðslu. Þinglýstur húsaleigusamningur þarf að liggja fyrir.

Hámarkslán er allt að kr. 300.000,-. Lán skal lagt inn á reikning leigusala þegar umsækjandi hefur undirritað lánsumboð.

Ákvarðanir um fyrirkomulag greiðslna húsaleigu félagslegs leiguhúsnæðis eru í reglum um útleigu á félagslegum leiguíbúðum.

Einstaklingur sem hefur áður fengið lán vegna þessarar greinar fær ekki aftur lán skv. greininni fyrir en fyrra lán er greitt að fullu.

33. gr. - Lán/styrkur vegna sérstakra erfiðleika

Heimilt er að veita lán eða styrk, allt að kr. 200.000,- að uppfylltum eftirfarandi skilyrðum:

- a. Að tekjur einstaklings séu á eða undir viðmiðunarmörkum.
- b. Að fyrir liggja yfirlit starfsmanns fjölskyldusviðs eða Umboðsmanns skuldara um fjárhagsstöðu umsækjanda.
- c. Að umsækjandi hafi ekki fengið fyrirgreiðslu skv. þessari grein undanfarna 12 mánuði.

- d. Að umsækjandi hafi ekki aðgang að lánaþingreiðslu banka, sparisjóða eða annarra lánastofnana, þar sem það á við.
- e. Að fyrir liggja samningur um félagslega ráðgjöf eða fjármálaráðgjöf, þar sem það á við.

Ekki er heimilt að veita styrk eða lán til greiðslu skulda við banka, sparisjóði eða aðrar lánastofnanir, s.s. greiðslukortafyrirtæki. Þá er hvorki heimilt að veita styrk né lán til greiðslu skattskulda eða sekta, né heldur til greiðslu skulda við einkaaðila.

Styrkur/lán kemur að jafnaði aðeins til álita sýni umsækjandi fram á að lán eða styrkur muni breyta skuldastöðu hans til hins betra þegar til lengri tíma er litið.

34. gr. - Sérstök aðstoð til foreldra vegna barna á þeirra framfæri

Þegar foreldrar eru með fjárhagsaðstoð til framfærslu geta þeir einnig sótt um aðstoð vegna barna eftir því hvar lögheimili barns eða barna er skráð:

A. Þegar barn eða börn eru skráð með lögheimili hjá foreldri felst aðstoð í greiðslu/greiðslum vegna eftirfarandi:

- a. Daggæslu barna í heimahúsum.
- b. Leikskólagjalda.
- c. Skólamáltíða.
- d. Frístundagjalda í skóla.
- e. Tómsfundariðkunar barna.
- f. Skólagjalda og bókakostnaðar í framhaldsskóla.

Aðstoð er að hámarki kr. 25.000,- á mánuði fyrir hvert barn að uppfylltum skilyrðum í hverjum mánuði. Nema þegar um er að ræða sértök meðferðar- og/eða stuðningsúræði er heimilt að veita styrk fyrir útlögðum kostnaði. Í þeim tilvikum skal ætíð liggja fyrir samkomulag um félagslega ráðgjöf. Þar sem fram koma markmið með aðstoðinni og skal hún vera tímanundin og endurskoðuð á þriggja mánaða fresti.

Skilyrði fyrir aðstoð samkvæmt ofangreindum e lið, er að umsækjandi nýti sér fyrst rétt til frístundarstyrks vegna tómsfundariðkunar.

B. Þegar barn eða börn eru ekki með lögheimili hjá foreldri felst aðstoð í greiðslu á áfallandi meðlagi/meðlögum sem umsækjandi hefur greitt reglulega fram að þeim tíma að hann fær fjárhagsaðstoð, greiðist til Innheimtustofnunar sveitarfélaga. Staðfestur samningur um meðlagsgreiðslur skal liggja fyrir frá sýslumanni.

35. gr. - Sérstök aðstoð vegna endurhæfingar og virkni

Heimilt er að veita einstaklingum sem taka þátt í markvissum stuðningi sérstaka aðstoð með það að markmiði að styrkja hann til sjálfshjálpar.

Skilyrði er að umsækjandi eigi, eða hafi átt í miklum félagslegum erfiðleikum og hafi, að mati ráðgjafa, raunverulegan áhuga á endurhæfingu. Gerður skal samningur um félagslega ráðgjöf og þegar við á endurhæfingaráætlun hjá Tryggingastofnun ríkisins.

Í áætlun skulu koma fram markmið, tímaáætlun, ábyrgð viðkomandi og tilgreind tegund aðstoðar, eftirfylgni og reglubundið mat á árangri. Leggja skal samninginn fyrir teymisfund til samþykktar.

Heildarkostnaður skv. þessari grein getur numið allt að kr. 80.000.- á 12 mánaða tímabili.

36. gr. - Desemberstyrkur

Desemberstyrkur nemur 25% af grunnaðstoð af kvarða umsækjanda og er að jafnaði einungis veittur þeim sem eiga við sérstaka félagslega erfiðleika að etja og hafa verið undir eða á viðmiðunarmörkum fjárhagsaðstoðar undanfarna þrjú mánuði. Styrkur að upphæð kr. 18.000,- er veittur fyrir hvert barn sem hefur lögheimili hjá og er í forsjá umsækjanda.

V. Kafli Gildistími

37. gr.

Grunnupphæð fjárhagsaðstoðar tekur mið af neyslúvísitölu og skal breytt 1. janúar ár hvert í samræmi við hana.